

# L'economia i l'ètica són compatibles

**Q**uan uns quants suposats gurus de l'economia aniquilen en un tres i no res valors tradicionals com el treball, l'esforç i la confiança, moguts per la cobdícia i la irresponsabilitat, tot es capgira. La crisi financera provocada per les hipoteques d'alt risc als Estats Units i el contagi posterior a tot el món han posat en qüestió els pilars de l'essència de l'economia, aquells que apareixen als manuals escolars i que històricament han bastit la història econòmica.

Guanyar grans quantitats de diners en poc temps especulant ha esdevingut un valor positiu en molts àmbits, però és un valor tan efímer que de seguida es pot girar en contra. És en aquest context que hom pot pensar que economia i ètica són dos conceptes excloents. Però no ho són. I això ho vol demostrar l'exposició "Els valors dels diners. Una economia responsable", que organitza l'Obra Social de Caixa Sabadell, ara que aquesta entitat fa 150 anys.

## Més enllà de comprar i vendre.

"Quan parlem del valor dels diners, tendim a pensar que només serveixen per a comprar i vendre, però tenen molts més valors, tant tradicionals com innovadors. Diners també signifiquen treball, esforç, solidaritat, cooperació, sostenibilitat, etc. I això és el que volem transmetre a l'exposició, una economia responsable que no té res a veure amb comportaments especulatiu i mancats d'ètica que ara es produeixen a tot el món." Aquest és, com explica el comissari de l'exposició, Joan Avellaneda, el missatge que es transmet al visitant.

L'exposició s'estructura en sis àmbits. Els cinc primers s'articulen sobre grans plafons de mots encreuats, que expliquen de manera comprensible i divertida conceptes econòmics com ara *treball*, *producció*, *convenis*, *fabricació*, *remuneració*, etc, mentre que el darrer plafó és un gran mapa del món que escenifica els valors de la solidaritat, la sostenibilitat, el coneixement

En escaure's el 150è aniversari de Caixa Sabadell, l'entitat obre al públic, fins el 28 de juny, l'exposició "Els valors dels diners. L'economia responsable", que convida a reflexionar sobre els valors emergents de l'economia i alerta d'algunes pràctiques mancades d'ètica. Una qüestió plenament vigent enmig d'una crisi econòmica provocada per la irresponsabilitat i l'especulació.

o el patrimoni, "valors relativament nous que tenen a veure amb l'obra social de les caixes d'estalvis, i que demostren que economia i ètica poden anar plegades", explica Avellaneda. Al revers d'aquest mapamundi hi ha diverses pantalles que informen dels fets més rellevants ocorreguts des del 1859 fins al 2008, és a dir, durant la vida de Caixa Sabadell. S'hi recorren les principals crisis econòmiques i també els moments de més creixement per a l'economia i la societat catalanes.

L'exposició també ofereix un recorregut amè per la història econòmica, partint del neolític fins al 1859, any de

la fundació de la Caixa de Sabadell. Tot plegat, combina conceptes teòrics amb animacions virtuals, vitrines amb objectes il·lustratius, refranys relacionats amb els diners i pantalles amb jocs de preguntes.

Com explica Joan Avellaneda, més enllà del vessant d'oci, l'exposició vol fer pedagogia: "El missatge que volem transmetre és que l'economia no tan sols explica conceptes com l'euríbor o la taxa d'interès, sinó que també ha de transmetre valors essencials per al funcionament d'una societat." Amb aquesta exposició, Caixa Sabadell aporta una reflexió nítida sobre la gestió ètica de l'economia

## La història, la societat i l'economia catalanes d'un segle i mig a través de

Amb motiu del 150è aniversari, l'entitat financera degana de Catalunya ha editat *Caixa Sabadell: finances i acció social (1859-2009)*, un llibre elaborat des del rigor acadèmic de tres historiadors, Josep Maria Benaül, Antoni Garrido i Carles Sudrià, que repassa no únicament els alts i baixos de l'entitat vallesana, sinó el context històric, social i econòmic del país amb què ha anat creixent la caixa. Aquest treball convida el lector a viatjar des dels antics criteris de beneficència del segle

XIX fins a l'actual gestió moderna i professionalitzada de Caixa Sabadell, sense esquivar els períodes més complexos que ha viscut. El naixement de l'entitat va ser motivat per l'interès d'un grup de promotors, encapçalats per Pere Turull, aleshores alcalde de la ciutat. Es tractava de fomentar l'estalvi de les classes populars per a afrontar els moments de necessitat. A poc a poc, Caixa Sabadell va obrir noves línies de negoci, com ara la compra de valors, i es van començar a generar

com un sistema secular que pertany a la nostra història i a la nostra cultura, i insisteix que cadascun de nosaltres també fa la seva aportació al sistema econòmic, sobretot dins una societat democràtica i globalitzada.

I sembla que els joves que han visitat l'exposició ja intueixen que l'economia és quelcom més que un feix de diners. La Cristina, una alumna de 4t d'ESO de l'escola Escorial de Vic, té interès a estudiar economia perquè "és important per al funcionament del món i del país; de l'economia depèn tot", assegura.

La Laura i la Judit, companyes de classe, també pensen que l'economia ho determina tot, però de moment creuen que és una ciència massa complicada: "Massa nombres; tot és massa teòric i ens espanta una mica", confessen. Amb tot, la visita a l'exposició de Caixa Sabadell els resulta molt útil perquè "a la classe els conceptes que ens expliquen són molt teòrics, i aquí hem trobat una aplicació pràctica de tot. Ara ho entenem millor i hem retingut exemples divertits", diu la Laura.

Ara bé, els alumnes d'aquesta escola encara no són gaire conscients de què significa una crisi econòmica. Han sentit a la televisió que algunes empreses despatxen treballadors perquè "no guanyen tants diners com abans", i creuen que "els pares ja no són tan esplèndids com abans perquè tenen por de quedar-se sense feina o de no poder pagar-ho tot", apunta la Judit.

unes reserves que es van convertir en actuacions per als sectors menys afavorits de la societat. El llibre, que es pot trobar en edició limitada de 3.000 exemplars a les llibreries, recull les diverses etapes que ha anat superant l'entitat i explica quines estratègies va seguir davant les crisis econòmiques, les dictadures o els períodes de més creixement. Els historiadors també repassen a fons l'evolució de l'obra social de l'entitat, fortament vinculada a Sabadell i el Vallès, que ha evolucionat d'uns orígens proteccionistes en l'àmbit de l'assistència a una aposta potent per l'obra cultural.



L'exposició "Els valors dels diners. L'economia responsable" aposta per l'economia real com a motor del progrés enfront de l'economia especulativa que regna avui dia.



Els visitants de la mostra també descobreixen el funcionament tant de l'economia diària com de les grans transaccions que determinen el futur de les grans empreses i, en definitiva, de les economies nacionals. L'economia és una de les formes de cultura més antigues i al llarg de la història els diners han anat adquirint nous valors, a banda del més primari de la compra-venta de béns.

**Empresaris i fabricants de diners.** Entre les diverses activitats complementàries de l'exposició per a escoles i instituts n'hi ha una que dona als joves la possibilitat de simular la creació d'una empresa, en què hauran de reflexionar sobre totes les deci-

ons que es prenen en una economia global.

A banda de les activitats guiades per a estudiants, l'exposició també és oberta a la visita de famílies. Precisament, durant les festes de Nadal s'han preparat activitats extraordinàries per a petits i grans. Una d'aquestes activitats, que de segur que cridarà l'atenció dels visitants, permet de fabricar bitllets. Descubriran de primera mà com s'emete el diner i amb quines mesures de seguretat. Tan real és el simulador que fins i tot penalitza amb grans multes aquell qui intenti emetre bitllets que no s'ajustin totalment a la normativa.

*Gemma Aguilera*